TOŻSAMOŚĆ · FELIETON

CO CZYTAŁ ŚWIAT W 2021 ROKU?

Igor Banaszczyk · 8 marca 2022

Rok 2021 to był dziwny rok. Pandemia nadal miała się dobrze, konflikty globalne eskalowały zamiast zanikać, a polskie kluby piłkarskie odpadły z rozgrywek europejskich w stylu, do jakiego zdążyły nas już przyzwyczaić. Zapewne cieszą się ci, którzy zainwestowali w przemysł farmaceutyczny, a także ci, którzy w porę sprzedali swoje bitcoiny. Mało kto jednak zdaje sobie sprawę, że sporo powodów do radości mają… wydawcy! Okazuje się bowiem, że rok 2021 był dla wielu z nich po prostu rekordowy.

Książki Starego Świata

Europejski rynek książki w zasadzie pandemii nie odczuł. Nie licząc mniejszych krajów z nieco odmienną kulturą czytelniczą (np. Łotwa), praktycznie wszędzie notuje się wzrost sprzedaży i… spadek czytelnictwa. Świetnym przykładem są tu Włosi, którzy doliczyli się bardzo wysokiego spadku czytelnictwa na przestrzeni ostatnich trzech lat. Fascynujące, biorąc pod uwagę, o jakich liczbach mówimy – system Ariana podaje wzrost obrotów o 28%, a badania Targów Książki w Turynie wskazują, że minimum jedną książkę przeczytało 56% Włochów (w roku 2019 było to 65%). Powodów do narzekań nie mają również księgarze i wydawcy z Wysp Brytyjskich – „The Guardian" donosi, że dane sprzedażowe z 2021 roku są najlepsze od dekady!

Ale co tak naprawdę czytają mieszkańcy naszego kontynentu? W Wielkiej Brytanii triumfy święci kryminalna opowieść o staruszkach zatytułowana *Morderców tropimy w czwartki*, we Włoszech na pierwszym miejscu drugi tom historycznej sagi rodu Florio, z akcją osadzoną na XIX-wiecznej Sycylii, zaś w Rosji najchętniej kupowano *Eszelon do Samarkandy* znanej w Polsce pisarki Guziel Jachiny. Niemieccy czytelnicy najchętniej ściągali z księgarskich półek *Gdzie śpiewają raki* Delii Owens – nie byłoby w tym nic dziwnego, gdyby nie fakt, że książka Owens odniosła sukces w Polsce już w 2019 roku.

CZYTAJ TAKŻE: Potrzebujemy odnowienia polskiej kultury

Bardzo ciekawie prezentuje się rynek francuski. Na pierwszym miejscu mamy bowiem… komiks *Asterix i gryf*. Sprzedaż kolejnej już części serii o przygodach dzielnych Gallów osiągnęła ponad półtora miliona egzemplarzy. Za nią w kolejce ustawiły się: dwa kryminały Guillaume Musso i senegalski laureat nagrody Goncourtów, a tuż za nimi… ostatnia książka Érica Zemmoura *Francja nie powiedziała jeszcze ostatniego słowa*. Kandydat na prezydenta miał spore problemy z dystrybucją (wydawca wycofał się z uprzednio zawartej umowy), a mimo to zdołał sprzedać ok. 280 tysięcy egzemplarzy (więcej niż *Le temps des tempetes* Nicolasa Sarkozy'ego w analogicznym okresie).

Za wielką wodą

> Amerykańscy księgarze również nie mają powodów do narzekania. Wszystko wskazuje na to, że

> jeśli idzie o liczbę sprzedanych egzemplarzy, to mieli za sobą najlepszy od rok od ponad dekady (chociaż o obrotach z początku XXI wieku nadal mogą tylko pomarzyć). Czego by jednak nie mówić – 825 milionów sprzedanych egzemplarzy robi wrażenie!

Wśród bestsellerów król jest tylko jeden i nazywa się Dav Pilkey. Autor popularnych książek dla dzieci, znanych również w Polsce z takich serii jak *Kapitan Majtas* czy *Dogman* sprzedał kilka milionów swoich książek (z czego 1,3 miliona to najnowsza część przygód Dogmana zatytułowana *Wichrowe bzdurza*). W tej beczce miodu znalazła się jednak łyżka politpoprawnego dziegciu. Wydawca zdecydował się usunąć ze sprzedaży komiks *The Adventures of Ook and Gluk, Kung-Fu Cavemen from the Future* (nieprzetłumaczony na język polski) za... utrwalanie biernego rasizmu. Sam autor musiał przeprosić azjatyckich czytelników, obiecywał też, że w przyszłości będzie się wystrzegał podobnych błędów.

Na drugim miejscu znalazła się książka Kristin Hannah *The Four Winds*. Autorka znana jest w naszym kraju z obyczajowej powieści, której akcja rozgrywa się podczas II wony światowej, zatytułowanej *Słowik*. Można się więc spodziewać, że *Cztery wiatry* również znajdą się na listach polskich bestsellerów. Tymczasem miejsce trzecie przypadło Markowi Levinowi i jego książce *The American Marxism*, czyli próbie zdemaskowania marksistowskich tendencji w partii demokratycznej. Warto nadmienić, że książka spotkała się z ostrą krytyką zarówno ze strony amerykańskiej lewicy, jak i niektórych prawicowych komentatorów. Profesor Paul Gottfried zarzucił Levinowi „rażące uproszczenia", „niechlujstwo" i brak podstawowej wiedzy na temat marksizmu.

CZYTAJ TAKŻE: Bezos vs Tolkien – komercja i świętość

Azjatyckie hity

Japoński ranking bestsellerów przygotowywany jest przez firmę Nippan. Agencja zajmująca się obsługą kilkudziesięciu tysięcy sklepów i kilku tysięcy wydawców co jakiś czas przygotowuje wyczerpujące zestawienie sprzedaży. Na miejscu trzecim znalazła się, uhonorowana Nagrodą im. Akutagawy, powieść Rin Usami *Oshi, moyu* (w wolnym przekładzie „Mój idol eksplodował"). Jest to historia upadku piosenkarza J-popu obserwowana oczyma nastoletniej fanki. Co ciekawe, autorka ma 22 lata, a swoją powieść napisała uczęszczając do szkoły średniej. Na miejscu drugim: *Wyloguj swój mózg* Andersa Hansena, czyli znany również w Polsce poradnik poświęcony uzależnieniu od najnowszych technologii. Zaś najlepiej sprzedającą się książką 2021 r. został poradnik szefa HR jednej z największych sieci restauracji w kraju. To już kolejny rok, w którym książka *Twoje życie zależy w 90% od tego, jak o sobie mówisz* Shigehisa Nagamatsu bije rekordy sprzedaży. Dodajmy tylko, że w rankingu Nippan nie uwzględniono popularnych mang – te mają osobne zestawienie, gdzie prym wiódł *Miecz zabójcy demonów* (Kimetsu no Yaiba).

W Chinach i w Wietnamie dominowały tytuły z innych kręgów kulturowych. Wietnamski serwis VnExpress donosi, że w ubiegłym roku triumfy na listach bestsellerów święcił Yuval Harari ze swoją książką *Sapiens. Od zwierząt do bogów*, wyprzedzając *Muôn kiếp nhân sinh* Nguyen Phonga (powieść łącząca w sobie cechy poradnika dla biznesmenów z elementami filozofii Wschodu) oraz... *Moje drzewko pomarańczowe* José Mauro de Vasconcelosa.

Rynki Australii i Nowej Zelandii zdominowali autorzy rodzimi. W Krainie Kangurów najchętniej kupowano nową powieść Liane Moriarty *Apples Never Fall* (czytelnikom polskim autorka znana jest chociażby z *Wiel-*

kich kłamstewek). Czytelnicy nowozelandzcy kupowali *Auē* Becky Manawatu, czyli psychologiczną opowieść o człowieku, który staje się członkiem Mongrel Mob – jednego z najgroźniejszych gangów motocyklowych.

„A to Polska właśnie...”

W tym roku żaden z serwisów zajmujących się polskim rynkiem książki nie zdecydował się na opublikowanie danych zbiorczych. Być może zadecydowały o tym zmiany wprowadzone przez Bookscan Nielsen (włączono do zestawień kolejne księgarnie oraz Allegro – łącznie system pokrywa już kilkadziesiąt procent całej sprzedaży). Na szczęście mając do dyspozycji dane cząstkowe można pokusić się o w miarę dokładną analizę całości. Spośród książek dla dzieci największą popularnością cieszył się kolejny tom przygód Pucia autorstwa Marty Galewskiej-Kustry (*Pucio w mieście*).

> Polacy chętnie kupowali również wznowienie znanej swego czasu *Potęgi podświadomości* Josepha Murphy (rodzaj poradnika „pozytywnego myślenia”) oraz thriller psychologiczny *Terapeutka* B. A. Parris. Jednak niekwestionowaną królową 2021 roku jest Natalia de Barbaro i jej feministyczny poradnik *Czuła przewodniczka*.

Na uwagę zasługuje fakt, że książka wydana została przez Agorę – to samo wydawnictwo, które dwa lata temu zdominowało rynek trzecim tomem *365 dni* autorstwa Blanki Lipińskiej, cyklu w swej treści uprzedmiotawiającego kobiety. Fascynujący rozrzut światopoglądowy.

Podsumowując czytelniczy rok 2021 należy przypomnieć słowa eklezjasty: „Nie masz nic nowego pod słońcem”. Nadal na podiach list sprzedażowych królują poradniki, kryminały i thrillery. Można się wprawdzie pocieszać, że ludzie kupują coraz więcej książek, ale... marne to pocieszenie.

fot: pixabay

Bibliografia:
nagroda akutagawa (wikipedia)
https://new.qq.com/omn/20220112/20220112A002EM00.html
https://vnexpress.net/nhung-cuon-sach-ban-chay-o-viet-nam-4409518.html
https://www.newsroom.co.nz/the-best-selling-books-of-2021
https://www.smh.com.au/culture/books/australian-authors-top-list-of-bestselling-books-in-2021-20220107-p59mln.html

Oryginał: https://nlad-kopia1113.instawp.site/co-czytal-swiat-w-2021-roku/

DOBRA ANALIZA WYMAGA CZASU

Rzetelny tekst to dni pracy: źródła, dane, redakcja. Każda wpłata pozwala nam przygotować kolejny. Nawet niewielka kwota ma znaczenie.

WSPIERAM ANALIZY

wspieram.nlad.pl

Zeskanuj, aby wesprzeć